

PM 2010:154 RIII (Dnr 319-2477/2010)

Förslag till samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS

Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms län

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS, bilaga, godkänns.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har i en rekommendation som skickats till staden föreslagit att Stockholms läns kommuner ska underteckna ett samverkansavtal inom geografiska data och geografiska informationssystem. Denna typ av samverkan mellan Kommunförbundet Stockholms län och kommunerna har pågått sedan tidigare men då under oreglerade former. Det föreslagna samverkansavtalet formaliserar därför samverkan mellan Stockholms läns kommuner och Kommunförbundet Stockholms län inom geografiska data och geografiska informationssystem.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.

Stadsledningskontoret stödjer KSL:s rekommendation eftersom stadsledningskontoret anser att det är fördelaktigt för staden att ingå i en samverkan mellan KSL och andra kommuner inom Stockholms län beträffande geodata och GIS. Det är av vikt att samverkan inom geodata och GIS mellan KSL och de deltagande kommunerna sker under reglerade former. Samverkansavtalet klargör och reglerar KSL:s och kommunernas ansvar.

Exploateringskontoret har inte lämnat något yttrande.

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till att upprätta ett samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län. Förvaltningen är också positiv till att ett Geodataråd inrättas med representation från kommunernas stadsmättningsfunktion så länge som rådets ansvar begränsas inom stadsmättningsfunktionens ansvarsområde.

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker tecknande av avtalet och föreslår att det inom KSL inrättas en särskild grupp för GIS-frågor.

Trafikkontoret ställer sig positivt till att upprätta ett samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län. Kontoret är också positivt till att ett Geodataråd inrät-

tas med representation från kommunernas stadsmättningsfunktion så länge som rådets ansvar begränsas inom stadsmättningsfunktionens ansvarsområde. Kontoret anser dock att en tydligare avgränsning av rådets ansvarsområde bör göras.

Mina synpunkter

Stockholmsregionens kraftiga tillväxt ställer höga krav på kompetens hos länets kommuner. Bland annat är det viktigt att kommunerna har hög kvalitet på tjänster och service inom samhällsplanering, katastrofberedskap och e-förvaltning. För att stärka förutsättningarna för en sammanhållen regional utveckling är samverkan på dessa områden väsentlig. Tidigare har denna samverkan skett under oreglerade former. Med detta avtalsförslag avhjälps den situationen och KSL:s och kommunernas ansvar klargörs. Jag välkomnar därför föreliggande förslag till samverkansavtal avseende geografiska data och informationssystem.

Stockholms stad ska delta i den föreslagna samverkan. Det är angeläget att staden ingår i styrgruppen för att ha insyn i och kunna påverka det löpande arbetet. Eftersom staden redan har genomfört flera av de projekt som nämns i verksamhetsplanen 2011 för KSL:s geodataråd delar staden gärna med sig av egna erfarenheter av samordning av GIS-frågor.

Det föreslås att rådet även ska kunna hantera andra kommungemensamma överenskommelser. Jag anser att rådets roll bör begränsas till stadsmättningsfunktionen och att detta ansvarsområde tydliggörs.

Även GIS-frågorna bör dock hanteras ur ett regionalt perspektiv, om än inte av geodatarådet. GIS-området är ett mycket brett område och det finns mycket information och företeelser, som både kan och bör kopplas till olika slags geodata. Exempel på sådant är de informationsmängder som används i kommunernas vägdatabaser och som Trafikverket inte hanterar eller tar ansvar för. Ansvaret för dessa informationsmängder ligger normalt inte på stadsmättningsingenjören utan hos väghållaren i kommunen.

I stället för att hantera GIS-projekt i geodatarådet föreslår jag att KSL inrättar en särskild grupp för GIS-frågor som kan samverka med geodatarådet i de frågor som är gemensamma, exempelvis tillgång till geodata. En sådan grupp för GIS-frågor bör lämpligen inkludera ansvariga för väghållning i kommunerna. En sådan organisation innebär en renodling av rollerna och förbättrar förutsättningarna för effektiv samverkan.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS, bilaga, godkänns.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 2 december 2010

REGINA KEVIUS

Bilaga

Förslag till samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Kommunförbundet Stockholms län har i rekommendation, vilken skickats till staden, föreslagit att Stockholms läns kommuner ska underteckna ett samverkansavtal inom geografiska data och geografiska informationssystem. Denna typ av samverkan mellan Kommunförbundet Stockholms län och kommunerna har pågått sedan tidigare men då under oreglerade former. Föreslaget samverkansavtal formaliserar därför samverkan mellan Stockholms läns kommuner och Kommunförbundet Stockholms län inom geografiska data och geografiska informationssystem. Stadsledningskontoret är positivt inställt till denna samverkan och att samverkan formaliseras genom ett samverkansavtal samt att de olika parternas ansvar därigenom klargörs.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms län har i rekommendation, vilken skickats till staden, föreslagit att Stockholms läns kommuner ska underteckna ett samverkansavtal inom geografiska data och geografiska informationssystem. Denna typ av samverkan mellan Kommunförbundet Stockholms län och kommunerna har pågått sedan tidigare men då under oreglerade former. Föreslaget samverkansavtal formaliserar därför samverkan mellan Stockholms läns kommuner och Kommunförbundet Stockholms län inom geografiska data och geografiska informationssystem. Stadsledningskontoret är positivt inställt till denna samverkan och att samverkan formaliseras genom ett samverkansavtal samt att de olika parternas ansvar därigenom klargörs.

Bakgrund

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har i rekommendation, vilken skickats till staden, föreslagit att Stockholms läns kommuner ska underteckna samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geografiska data (geodata) och geografiska informationssystem (GIS). Förslag till samverkansavtal har bifogats rekommendationen. Tidigare har något sådant avtal inte funnits mellan KSL och de deltagande kommunerna utan samverkan har skett under oreglerade former.

Flera kommuner i Stockholms län har sedan 1976 samverkat i olika frågor rörande geografiska data, t.ex. i fråga om kartor. Samverkan har tidigare gått under namnet Storstockholms kartgrupp, numera går samverkan under namnet KSL:s Geodataråd. Det utgör kommunal samverkan i Stockholms läns inom geodata och GIS.

Staden har under en längre period innehaft ordförandeposten i Geodatarådet.

Ärendet

Enligt KSL är målsättningen att med en kommunal samverkan skapa förutsättningar för att KSL:s Geodataråd ska vara Stockholms läns gemensamma forum för grundläggande geografiska data och verksamhetsutvecklande GIS-projekt. Avtalet ska därigenom underlätta

kommunernas samverkan vid exempelvis införande av nya referenssystem, samordande upphandlingar och kompetenshöjande insatser. KSL:s Geodataråds verksamhet ska medföra effektivare resursutnyttjande, ökat erfarenhetsutbyte och ökade möjligheter att gå på djupet i olika frågor och därmed medverka till en långsiktigt hållbar utveckling av det kommunala arbetet inom områdena geodata och GIS i Stockholms län. Insatserna ska vara konkreta, avgränsade och operativt inriktade, dock utesluts inte insatser med inriktning på information och policyfrågor m.m. Genom samverkan skapas enligt KSL förutsättningar att med hjälp av högkvalitativa geodata och ändamålsenliga GIS-tjänster bidra till att länets kommuner kan hålla en hög standard på service och tjänster i den expansiva Stockholmsregionen. Hög kvalitet på anförda områden är grunden till hur väl kommunerna kan utföra sina uppdrag inom exempelvis samhällsplanering, katastrofberedskap och e-förvaltning. Vidare är syftet med samverkan att Geodatarådet ska kunna administrera andra kommungemensamma överenskommelser inom geodataområdet, exempelvis färdtjänstavtalet med Stockholms läns landsting.

Förarbetet till samverkansavtalet har gjorts i dialog med bland annat stadens företrädare varvid förankring skett löpande. Avtalet ska löpa under perioden 2011-2013.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av juridiska avdelningen i samråd med IT-avdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret stöder KSL:s rekommendation eftersom stadsledningskontoret anser att det är fördelaktigt för staden att ingå i en samverkan mellan KSL och andra kommuner inom Stockholms län beträffande geodata och GIS. Det är av vikt att samverkan inom geodata och GIS mellan KSL och de deltagande kommunerna sker under reglerade former. Samverkansavtalet klargör och reglerar KSL:s och kommunernas ansvar.

Samverkansavtalet klargör att det finns en organisation, hur organisationen ska se ut och hur styrning ska ske samt hur personella resurser och administration ska utformas. Geodatarådets högsta beslutande organ utgörs av kart- och mätcheferna i länets kommuner. För det löpande arbete ansvarar en styrgrupp. Inför samverkansavtalets två första verksamhetsår ingår i styrgruppen bl.a. representanter från staden. Det är angeläget att staden får ingå i styrgruppen för att på så sätt t.ex. ha möjlighet att påverka styrgruppens arbete och Geodatarådet.

Styrgruppen har i samråd med länets kart- och mätchefer tagit fram en verksamhetsplan inför verksamhetsåret 2011 vilken bifogats samverkansavtalet. I verksamhetsplanen klargörs vilka projekt – nya och gamla – som rådet avser verka för under 2011.

Stadsledningskontoret vill framhålla att Stockholms stad för egen del har en stadsgemensam samordning av GIS-frågor. Syftet är att öka samverkan mellan producenter av geodata samt tillgängliggöra geodata och kartdata för stadens förvaltningar och bolag samt för stadens intressenter. Syftet är också att skapa förutsättningar för hantering av geodata där stadens producenter kan hämta gemensamt data och även tillgängliggöra eget data på ett standardiserat och säkert sätt, vilket är en förutsättning för att bredda användningen av geodata inom staden.

Det arbete som staden bedriver kan även vara till nytta för samverkan mellan KSL och andra kommuner inom Stockholms län. Stockholms stad har också genomfört flera av de projekt som nämns i Verksamhetsplan 2011 för KSL:s Geodataråd och stöder därför samverkan i form av gemensamt prioriterade och genomförda projekt.

Av avtalet framgår vidare hur finansiering av verksamheten ska ske och hur kostnaderna ska hanteras. Finansiering för kommunerna sker med en fast årsavgift om 6 000 kr och rörlig årsavgift med 30 öre per invånare. En takavgift är fastställd på 75 000 kr per kommun och KSL bidrar med 75 000 kr. Av vad som framgår i avtalet kommer staden vara den kommun som ska betala högst avgift, 75 000 kr, för sitt deltagande i samverkan. I och med att en takavgift införs får föreslagen avgift för staden anses vara godtagbar.

Avgifterna ska enligt KSL täcka KSL:s Geodataråds kostnader för projektsamordnare och administration. För det löpande arbete ska en konsult upphandlas. För särskilt kostnadskrävande eller särskilt arbetskrävande projekt kan styrgruppen besluta om att ersättning ska

utgå för projektdeltagarnas arbetstid. Detta kan ske genom särskilt upprop hos kommunerna varvid alla tillfrågade ska vara positivt inställda till att bidra med extra medel utöver grundavgiften. Stadsledningskontoret konstaterar att detta kan komma att orsaka ökade kostnader för staden.

Det är stadsledningskontorets uppfattning att samverkansavtalet bör godkännas.

Bilaga

1. Samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringsnämnden är inte berört av rubricerade förslag, varför exploateringskontoret avstår från att avge yttrande.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Genom ett samverkansavtal avser Kommunförbundet Stockholms Län, KSL, formalisera det samarbete som bedrivits inom Kommunförbundet Stockholms läns Geodataråd (tidigare Stor-Stockholms Kartgrupp). Rådet har funnits sedan 1976 och är en expertgrupp till KSL och dess Samhällsbyggnadsberedning med uppgift att i första hand effektivisera och utveckla kommunernas kart- och mätverksamheter samt, som stöd till kommunernas samhällsplanering, katastrofberedskap och e-förvaltning, bidra till kvalitativa geodata och GIS-tjänster i Stockholmsregionen. Samarbetet syftar även till att administrera andra kommungemensamma överenskommelser inom geodataområdet.

Kommunstyrelsen önskar remissvar genom gemensamt kontorsyttrande av miljöförvaltningen, stadsbyggnads-, exploaterings- samt trafikkontoret senast den 22 november. På grund av den korta remisstiden besvarar dock miljöförvaltningen via detta egna kontorsyttrande.

Avtalstid

Genom avtalet vill KSL reglera inriktningen på Geodatarådets verksamhet, projektstyrning, finansiering och ansvarsfördelning. Avtalet föreslås löpa under perioden 2011-2013, därefter automatisk förlängning med ett år i taget.

Organisation

Geodatarådets högst beslutande organ är kart- och mätchefer i länets kommuner. Rådets löpande verksamhet hanteras av en styrgrupp. Styrgruppen består av en adjungerad tjänsteman från KSL, en adjungerad tjänsteman från Lantmäteriet och ett urval av kart- och mätchefer från länets kommuner. Representant för Stockholm stad i styrgruppen är Jan Eriksson, stadsbyggnadskontoret.

Finansiering

Verksamheten inom Geodatarådet under år 2011 ska finansieras genom en fast avgift om 6 kkr per kommun och en rörlig avgift om 30 öre per invånare med ett tak på 75 kkr. Avgiften ska täcka Geodatarådets kostnader för projektsamordnare och administration.

Verksamhetsplan 2011

Geodatarådets verksamhetsplan för 2011 innehåller bl.a., ajourhållning av Tätortskarta Stockholms län, samverkan mellan kommunerna om upphandling av flygfotografering och övergång till höjdsystemet RH 2000 samt att beskriva hur geodata och GIS behöver samordnas för att bidra till den kommunala verksamhetsutvecklingen.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen ställer sig positivt till att upprätta ett samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län. Förvaltningen är också positivt till att ett Geodataråd inrättas med representation från kommunernas stadsmättningsfunktion så länge som rådets ansvar begränsas inom stadsmättningsfunktionens ansvarsområde. Förvaltningen förutsätter att Geodatarådets finansiering sker via Stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningen vill påpeka att för att underlätta kommunernas utföranden av sina uppdrag inom samhällsplanering, katastrofberedskap och e-förvaltningen krävs geodata och GIS-tjänster även från andra områden än stadsmättningsfunktionen varför en tydligare avgränsning av rådet ansvarsområde bör göras. Med ett bredare ansvarsområde bör representation och bemanning ses över.

Generellt anser miljöförvaltningen att samordningen inom stadens GIS-arbete bör stärkas.

Bilagor:

Bilaga 1 Rekommendation från KSL. Förslag till samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom geodata och GIS.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontorets yttrande över KSL:s rekommendation att teckna avtal om deltagande i KSL:s Geodataråd

KSL har i en skrivelse, daterad 2010-10-28, sänt ut en rekommendation till kommunerna i Stockholms län att teckna avtal rörande geodatasamverkan i KSL:s Geodataråd. Stadsbyggnadskontoret ser inrättandet av ett Geodataråd inom KSL som en vidareutveckling och formalisering av den tidigare konstellationen Storstockholms kartgrupp.

De frågor som Geodatarådet skall hantera är i första hand produktion av grundläggande geodata. Inom staden hanteras detta av Stadsbyggnads-kontorets stadsmättningsavdelning, varför det är naturligt att avtalet tecknas av Stadsbyggnadskontoret.

Stadsbyggnadskontoret anser att det är viktigt att endast frågor som berör grundläggande geodata hanteras av KSL:s geodataråd, och att det som i avtalet kallas GIS-projekt hålls utanför Geodatarådet. Anledningen är att de flesta GIS-projekt är en fråga om allmän verksamhetsutveckling och inte en fråga om grundläggande geodata.

För hantering av GIS-projekt föreslår Stadsbyggnadskontoret att KSL inrättar en särskild grupp för GIS-frågor som kan samverka med Geodatarådet i de frågor som är gemensamma, exempelvis tillgång till geodata.

De eventuella frågor som berör mer än Stadsbyggnadskontorets verksamhet kommer att hanteras inom de forum som finns inom staden för olika frågor, innan de förs vidare till Geodatarådet.

Sammanfattning

- Stadsbyggnadskontoret tillstyrker tecknande av avtalet.
- Avtalet tecknas av stadsbyggnadskontoret i egenskap som huvudman för grundläggande geodata.
- Stadsbyggnadskontoret föreslår att det inom KSL inrättas en särskild grupp för GIS-frågor.

Trafikkontoret

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Trafikkontoret ställer sig positiv till att ett samverkansavtal mellan länets kommuner tecknas inom Geodata och GIS (Geografisk InformationsSystem). Kontoret ställer sig också positiv till inrättandet av ett Geodataråd så länge som frågorna som hanteras i rådet ligger inom stadsmättningsfunktionens ansvarsområde. Om Geodatarådet skall hantera informationsfrågor som berör väghållaransvaret i kommunen måste representation och bemanning ses över.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till trafikkontoret remitterat ett ärende avseende ett förslag till samverkansavtal mellan kommuner i Stockholms län inom Geodata och GIS. Remissen skall besvaras som ett gemensamt kontorsyttrande.

Remissen

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) rekommenderar kommunerna i Stockholms län att teckna ett samverkansavtal mellan kommunerna inom Geodata och GIS.

Målet är att med regional samverkan skapa bättre förutsättningar för kommunerna att genom effektivisering och verksamhetsutveckling ge tillgång till kvalitativa geodata och GIS-tjänster. Att säkerställa en hög kvalitet på geodata och GIS är en förutsättning för kommunerna för att kunna utföra sina uppdrag inom samhällsplanering, katastrofplanering och e-förvaltning.

Kommunförbundet i Stockholms län har också utformat en regional geodatastrategi där detta förslag till samverkansform är en del. Den regionala geodatastrategin skall också bidra till den nationella geodatastrategin, som i sin tur har sin grund i EG-direktivet Inspire (Infrastructure for spatial information in Europe).

I förslaget förslås att ett Geodataråd inrättas och att detta råd skall kunna administrera andra kommungemensamma överenskommelser inom geodataområdet. Styrning av detta råd föreslås ske genom kart- och mätcheferna i länets kommuner.

I förslaget bifogas också ett förslag till verksamhetsplan för KSL:s geodataråd under 2011. I förslaget finns fem projekt uppräknade som en första leverans av regional geodata.

Trafikkontorets synpunkter

Förslaget till en samverkan mellan länets kommuner säkerställer på ett bra sätt behovet av bra Geodata och GIS-information ur både ett regionalt perspektiv, men också för den enskilda kommunen. I förslaget beskrivs också att rådet skall hantera såväl Geodata- och GIS-frågor. Man föreslår också att rådet skall kunna hantera andra kommungemensamma överenskommelser. För att kunna göra detta efterlyser trafikkontoret en tydligare definition av rådets ansvarsområden, speciellt inom GIS-området, som är ett mycket brett område.

Inom GIS-området finns det mycket information och företeelser, som både kan men även bör kopplas till olika slags geodata. Exempel på sådant är alla informationsmängder som används i kommunernas vägdata-baser och som inte Trafikverket hanterar eller tar ansvar för. Även dessa frågor bör hanteras ur ett regionalt perspektiv. Ansvaret för dessa informationsmängder ligger normalt inte på stadsmätningensingenjörernas utan hos väghållaren i kommunen. Trafikkontoret anser därför att en tydligare definition eller avgränsning av Geodatarådets ansvar måste tas fram. Om dessa frågor skall hanteras i Geodatarådet så måste organisationen och representationen ses över och kompletteras med ansvariga för väghållaren i kommunen.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret ställer sig positivt till att upprätta ett samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län. Kontoret är också positivt till att ett Geodataråd inrättas med representation från kommunernas stadsmätningensfunktion så länge som rådets ansvar begränsas inom stadsmätningensfunktionens ansvarsområde. Kontoret anser dock att en tydligare avgränsning av rådets ansvarsområde bör göras

Med ett bredare ansvarsområde, till exempel med informationsfrågor som är kopplade mot väghållaren i kommunen bör representation och bemanning ses över.